

nam v tem članku popularno in vendar jedrovito razpravlja vprašanje, katero je za vsak kraj, zlasti pa za stolico slovensko, največjega pomena. Želimo, da bi izborna razprava prof. Šubica sosebno v Ljubljani, kjer tako močno pogrešamo dobre vode, našla mnogo pazljivih bralcev. — Zadnja razprava slóve: »*Trije slovenski rokopisi iz prve polovice XVII. stoletja*« (spisal Vatroslav Oblak), v kateri nam pisatelj ocenjuje in v jezikovem oziru opisuje najprej rokopis slovenskih priseg, ki se hrani v vseučiliški knjižnici dunajski, dalje vinógradski zakon z leta 1644., in dolžni list z leta 1630. G. Oblak je priobčil letos v našem listu dolgo vrsto književnih poročil, v katerih je pokazal, kako temeljito pozna sodobno znanstveno filološko literaturo slovansko, kakor tudi zgodovinski razvoj oblik našega jezika. Tudi omenjena razprava je lep dokaz njegovega razsežnega in korenitega znanja. — Poslednji članek »*Bibliografija slovenska*«, katero je sestavil g. Ivan Tomšič, našteva nam 126 tiskovin, ki so prišle na svetlo leta 1886. (32 *menj* nego leta 1885.!). Konečno nam društveni tajnik g. Eugen Lah podaje točen pregled o delovanji društvenega odbora, o Matičinem imenji, o knjižnici njeni in o številu matičnjakov.

Druga knjiga je »*Vvod v modroslovje*«. Napredujočim Slovencem spisal Fr. Lampe, doktor bogoslovja in modroslovja, profesor bogoslovja. Tisek Blaznikovih naslednikov v Ljubljani 1887, 8°, 190 str. Knjiga obseza razven uvoda ta poglavja: I. pojem modroslovja, II. predmet modroslovja (dušeslovje, logika, noetika, metafizika, etika, estetika), III. metoda modroslovja, IV. pregled zgodovine modroslovja, V. modroslovje v vedah in v življenji, VI. kratek pouk, kako se je učiti modroslovja. Morebiti nam bode prilike o tej knjigi izpregovoriti kaj več.

Tretja knjiga »*Zabavna knjižnica*«, II. zvezek: *Mrtve duše*. Ruski spisal Nikolaj Vasilij Gogolj, preložil L. Podgoriški (Gorenjec †). Tiskala »*Katoliška Tiskarna*« v Ljubljani 1887, 8°, 248 str. S tem romanom, jednim najboljših velike literature ruske, obogatila se je znatno pripovedna književnost naša.

Vsega imetja v posestvih, knjigah, novcih in vrednostnih popirjih je imela Matica 1886. leta 51.203 gld. 27 kr. (tedaj 64 gld. 46 kr. *več* nego leta 1885.). Po proračunu za leto 1888 imela bode Matica 3200 gld. za izdavanje knjig na razpolaganje (tedaj 100 gld. *več* nego leta 1887!).

Račun o zakladih, katere oskrbuje Matica, kaže nam, da znaša zaklad za Vodnikov spomenik 5420 gld. 25 kr., za Costov spomenik 1111 gld. 97 kr., za Vilharjev spomenik 313 gld. 93 kr., Jurčič-Tomšičeva ustanova za literarne namene 2370 gld.

Število vseh matičnjakov znaša 8 častnih, 318 ustanovnih in 1291 letnih, skupaj 1617 članov (121 *več* nego lani).

Pri knjigah, imetji in številu članov — povsod se nam letos kaže mal, a vendar lep napredek, in kar nas najbolj veseli, in kar nam je porok vedno lepšega razvoja tega prvega národnega zavoda našega, v društvu samem in zunaj društva vlada izboren red in blagodejna zloga poleg vstrajnega delovanja. Za vse to gre največja zasluga taktnemu postopanju društvenega predsednika, g. profesorja Jožefa Marna, in neumorni pridnosti in spretnosti društvenega tajnika g. Eugna Laha.

»*Das Dekanat Drachenburg von Ignaz Orožen*«. — To je naslov knjigi, katera je nedavno prišla na svetlo v Cirilovi tiskarni v Mariboru ter obseza 580 strani v 8°, velja pa 1 gld. 80 kr. — Č. g. Ignacij Orožen, stolni dekan v Mariboru, nam je po svojih zgodovinskih spisih že dobro znan. Že leta 1854. spisal je »*Celjsko kroniko*«. Od tega časa je marljivo nabiral gradivo, da nam podá zgodovino lavantinske škofije, t. j. tedaj skoraj vseh štajerskih Slovencev. Z zgoraj imenovano knjigo nam podaje gospod pisatelj že v šestem zvezku plod neumornega in požrtvovalnega delovanja svojega in čuditi

se moramo, da mu je še mogoče pri obilem drugem poslu tako uspešno delovati na znanstvenem polju.

V početku knjige nam podaje zemljepisne črtice dotične dekanije. Za kratkim odstavkom o turških vojskah v teh krajih stoji zanimiva razprava o kmetskih vstajah v jugovzhodnem delu Štirské l. 1515., 1573., 1635. in 1790. Ta odstavek je pisan poleg znanih virov po izvirnih spisih, kateri se nahajajo v štirskem deželni arhivu. Na str. 19. do 31. vidimo, kako velikanskih žrtev sta kuga in lakota v jugovzhodni Štirski zahtevali l. 1578. in 1645. do 1647. Poročila se pa opirajo večinoma na istodobna pisma, katera se nahajajo v znamenitem gorenjegradskem arhivu. Poučne so tudi cerkvene razmere za reformacije. Potem se opisuje zgodovina posameznih farâ. Pisatelj zasleduje zgodovino posameznih krajev in cerkvâ daleč doli v srednji vek. Mnogo zanimivih zemljepisnih, zgodovinskih in kulturno-zgodovinskih poročil beremo pri popisu cerkva in krajev. Jako trudapolno je bilo tudi sestavljanje imenika duhovnikov, kateri so službovali v posameznih farah. Ta imenik seza pri nekaterih farah do početka trinajstega veka. Skoraj pri vsakem duhovniku se nahaja kratek životopis. Tu beremo tudi imena, katera so v slovenskem slovstvu dobro znana. Pri popisu posameznih gradov, tudi pri tistih, katere je uničil zob časa ali pa sovražna sila, nahajamo mnogo važnih podatkov in imenik dotičnih posestnikov. Istotako nam podaje knjiga imenik imenitnejših rodbin, katere so se rodile v posameznih farah.

Tako bode tudi ta knjiga velike važnosti za zgodopisca, kateri se loti zgodovine Slovencev, kajti knjiga nam podaje mnogo neprecenljivih virov in nam je dokaz, da je čestiti gospod pisatelj proučil mnogo opravljenih aktov v različnih arhivih. Nepotrebno bi bilo tedaj še posebej poudarjati, kako važne so Orožnove kronike za zgodovino národa slovenskega. Priporočamo pa to knjigo najtopleje slovenskim razumnikom, kateri se zanimajo za našo minulost. Dosedaj je gospod pisatelj izdal kroniko nastopnih dekanij: Maribor, Marnberg, Jarenina, Št. Lenart, Hoče, Cirkovci, Gornji Grad, Braslovče, Celje, Šaleška dolina, Laško in Kozje in knjigo: »Das Benediktiner-Stift Oberburg«.

Nedavno je bil čestiti gospod pisatelj odlikovan z redom železne krone tretje vrste, na čemer mu prav iskreno čestitamo! Želeli bi le še, da bi gospod pisatelj tako izvrstno početo delo tudi uspešno nadaljeval in zvršil. —n.

»Slovenski pravnik« bode s 1. januarjem 1888. l. začel izhajati v *Ljubljani*. Ves program listu izražen je v njegovem imeni. Glavni namen mu bode pospeševati korektno slovensko uradovanje v slovenskih pokrajinah. Služiti ima torej v prvi vrsti praktičnim potrebam slovenskega juridičnega prometa. Vendar pa bode tudi odmerjen primeren prostor teoretičnim razpravam in je namenjen posebno mlajšim juristom za vadbe. Samó ob sebi je umevno, da se list ne bode pečal samó z juridičnimi, marveč tudi z upravno- in finančno-pravnimi vprašanji. Imel bode list tudi svoj feljeton ter prinašal male notice juridične vsebine, kakor tudi personalije.

In da ustrežemo večkrat izraženim željam, objavljal bode tudi najvažnejše rokóve v konkurznih in eksekutivnih stvaréh v slovenskih pokrajinah.

Sotrudniki so naprošeni, da pošiljajo rokopise do 15. vsacega meseca podpisanemu uredništvu in za prvo številko do dné 1. decembra 1887. l. najpozneje.

List bode izhajal prvi dan vsacega meseca po dve poli ter stal 4 gld. za vse leto. — 2 gld. za polovico leta.

Naročnina naj se pošilja uredništvu in upravníštvu, ki sta v *Frančiškanskih ulicah št. 16.*

Za uredništvo:

Dr. Alfonz Moschè.

„Ljubljanski Zvon“

Izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih ter stoji vse leto 4 gld. 60 kr., pol leta 2 gld. 30., četrt leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld. 60 kr. na leto.

Posamezni zvezki se dobivajo po 40 kr.

Lastniki in založniki: **Fr. Levec** i. dr. — Izdajatelj in odgovorni urednik: **Fr. Levec.** Uredništvo in upravníštvo v *Ljubljani*, v Medijatovi hiši na Dunajski cesti, 15.

Tiska »Narodna Tiskarna« v Ljubljani.